

Kalendarzyk tygodniowy:

Sob. Wielka. św. Anastaz.
Niedz. WIELKANOC.
Pon. WIELKANOCNY.
Wt. św. Bogumiła.
Sr. św. Tymona M.
Czw. św. Silpicyusza.
Piąt. św. Anzelma B.

Wschód słońca: godz. 5 m 7
Zachód słońca: godz. 6 m 55
Dług dnia: godz. 13 m 39
Przybyło dnia: g. 6 m 12

Cena prenumeraty:
W ŁODZI:

Rocznie rb. 6 k. —
Półrocznie " 3 " —
Kwartalnie " 1 " 50
Miesięczn. " - " 50

Odnośzenie 10 k. m.
Egz. pojedynczy 3 k.

Z przesyłką pocztową:

Rocznie rb. 7 kop. 40
Półrocznie " 3 " 70

ZAGRANICĄ:
Miesięcznie " 1 " 10

Redakcyja

w Łodzi,

ul. Przejazd № 8.

Nr. telefonu 593.

ROZWÓJ

dziennik polityczny, przemysłowy, ekonomiczny, społeczny i literacki, ilustrowany

Sobota, dnia 15 kwietnia 1911 roku.

Kantory: własny w Warszawie, ul. Krucza № 23; w Fabianiszach u p. Teodora Minke; w Zgierzu, w aptece p. Patka.

CENA OGŁOSZEN: „Nadesłane” przed tekstem 50 kop. za wiersz pet. Zwyczajne ogłoszenia za tekstem po 7 kop. za wiersz nonpareolowy lub jego miejsce. Małe ogłoszenia po 2 kop. od wyrazu (dla poszukujących pracy po 1 1/2 kop.). Najmniejsze ogłoszenie 20 kop. Reklamy i Nekrologi po 20 kop. za wiersz petitowy. Za dołączenie prospektów 6 rub. od tysiąca egzemplarzy. ARTYKUŁY bez oznaczenia honorarium Redakcyja uważa za bezpłatne; rękopisów drobnych nie zwraca.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 3 — 4-ej po południu.

1877 r.

1882 r.

1886 r.

1896 r.

Reklamujący sam siebie swą dobrocią
Nieporównany w smaku i gatunku

NATURALNY **KONIAK** KAUKASKI

PIOTRA SMIRNOWA

1025-12-1

DOSTAĆ WSZĘDZIE.

1527

P. P.

Podajemy do wiadomości Szanownych naszych konsumentów, że niezależnie od

Baru à la Hawelka

Piotrkowska № 42,

który jak dotychczas, tak i nadal prowadzić będziemy pod naszym osobistym kierunkiem, w dniu 1-ym Maja r. b.

otwieramy w gmachu „GRAND-HOTELU”

„Grand-Bar-Kawiarnię”

Janina Schoeneich

WŁAŚCICIELKA MAGAZYNU MÓD

ulica Andrzeja № 5 (dawniej A. Woelfle),
po powrocie z zagranicy poleca na nadchodzący sezon

Modele i Nowości w wielkim wyborze.

Ceny bardzo przystępne. 1335-8

Znakomity środek odżywczy

KEFIR K. ŻYCKIEGO

poleca
apteka W. DANIELECKIEGO.
Łódź, Piotrkowska № 130, tel. 12-93. 423r

Dr. St. BARTOSZEWICZ

POWRUĆIŁ

ZAWADZKA № 1-3

Analizy dyagnostyczne. 1417

KAZIMIERZ OSSOWSKI inżynier i obrońca
patentowy.

BIURA PATENTOWE.

PETESBURG — Wozniesiński Prospekt № 20.

BERLIN — Postdamerstr. № 6. 519-26

EXTRAIT VEGETAL
POUR LES SOINS DE LA CHEVELURE
ED. PINAUD 18 PLACE VENDÔME
PARIS

2227-9

50% oszczędności opalu,
usuwa wilgoć
patent. **MULTIPLIKATOR OGRZEWANIA**
Dr. W. P. Kłobukowski, inż.-chem., Warszawa, Jerozolimska 71

Teatr Łódzki

(Cegielniana 63.)

Niedziela o g. 3 popoł „Król Ryszard III”,
o 8.15 wiecz. „Złodziej amator”,
Poniedziałek o 3 pp. „Madame Sans Gêne”,
o 8.15 w. „Rubikon”,
Wtorek o godz. 3 popoł „Rubikon”,
o godz. 8.15 wiecz. „Po nad siły”.

Dla młodzieży i starszych:

1) Adam Mickiewicz — „Pan Tadeusz”
wydanie ozdobne z ilustracjami St. Masłowskiego;
cena w oprawie 2.50 kop., dla prenumeratorów
„Rozwoju” tylko 1.25 kop.

2) Feliks Koneczny — „Dzieje Polski”
2 tomy, z 80-ma rysunkami i dużą mapą Polski.
cena w oprawie rb. 2.00, broszurowane 1.50 kop;
dla prenumeratorów — w oprawie 1.30 kop.
broszurowane rb. 1.00.

3) „Wilanów” — opis pamiątek po królu
Sobieskim; cena w oprawie 75 kop.

5-a EMISYA AKCYJ BANKU HANDLOWEGO W ŁODZI.

Bank Handlowy w Łodzi ma zaszczyt podać do wiadomości, że na zasadzie uchwały Nadzwyczajnego Zebrania Ogólnego akcjonariuszów z dnia 15/28 grudnia 1910 roku, zatwierdzonej przez Ministerium Finansów reskryptem z dnia 22 stycznia 1911 roku st. st. za Nr. 963, kapitał zakładowy Banku zwiększonym zostaje o rb. 5,000,000 — drogą emisji 20,000 sztuk nowych akcji po rb. 250 każda, na następujących warunkach:

- 1) Cena emisyjna nowej akcji (5-ej emisji) oznacza się na **rb. 395** za sztukę, z których **rb. 250** zaliczone będą do kapitału zakładowego, **rb. 125** do funduszu rezerwowego, reszta zaś — po potrąceniu stempla i kosztów z emisją związanych — przeznaczona jest na specjalną rezerwę, jednakże w ilości nie mniejszej niż rb. 240,000.
- 2) Wpłaty na nowe akcje (5-ej emisji) dokonane być winny w terminach następujących:
 - a) najpóźniej dnia 16/29 kwietnia 1911 roku **rb. 195**, z tego **rb. 125** na kapitał zakładowy;
 - b) najpóźniej dnia 17/30 sierpnia 1911 roku **rb. 100**, z tego rb. 62 k. 50 na kapitał zakładowy;
 - c) najpóźniej dnia 2/15 grudnia 1911 roku **rb. 100**, z tego rb. 62 k. 50 na kapitał zakładowy;
- 3) Nowe akcje (5-ej emisji) będą miały udział w zyskach Banku za rok 1911 proporcjonalnie do uczynionych wniosków i do czasu ich uskuteczenia. Począwszy od 19/1 stycznia 1912 roku, nowe akcje zrównane zostaną z akcjami dawniejszych emisji.
- 4) Każda akcja pierwszych czterech emisji daje prawo do nabycia jednej nowej akcji (5-ej emisji).
- 5) Akcjonariusze, pragnący korzystać z prawa nabycia nowych akcji (5-ej emisji), powinni w miejscach poniżej wskazanych przedstawić swe akcje dawniejszych emisji do ostemplowania i jednocześnie wnieść pierwszą ratę rb. 195 na każdą akcję nowej (5-ej emisji) nie później jednakże niż **dnia 16/29 kwietnia 1911 roku**.
- 6) Akcjonariusze, którzy do wyżej wymienionego terminu, t. j. do **dnia 16/29 kwietnia 1911 roku** włącznie, akcji do ostemplowania nie przedstawią i wpłat nie uczynią, tracą prawo nabycia nowych akcji (5-ej emisji) po cenie emisyjnej.
- 7) Przy wpłacie pierwszego wniosku wydane będą, zgodnie z §§ 5, 7 i 8 Ustawy Banku, imienne świadectwa tymczasowe, na których następnie zaznaczać się będą dalsze wpłaty.
- 8) Za wcześniejszą wpłatę drugiego i trzeciego wniosku Bank bonifikuje 4% w stosunku rocznym od dnia wpłaty, nie wcześniej jednak niż od dnia 18/1 maja 1911 roku.
- 9) Do niniejszej emisji stosują się §§ 5—11 Ustawy Banku.
- 10) Zapisy na nowe akcje i wpłaty przyjmują:

BANK HANDLOWY W ŁODZI

i jego oddziały:

w Warszawie, Lublinie, Radomiu i Kielcach,
Wołżańsko-Kamski Bank Handlowy w Petersburgu,
oraz „Mitteldeutsche Creditbank” w Berlinie.

1027-5

INŻYNIER

FR. PAŁASZEWSKI

3309 Łódź, Zakątna 85.

PRZEDSIĘBIÓSTWO BUDOWLANE

Przyjmuje fabryki, domy, magazyny, fabryczne kominy do wykonania.

Teatr Popularny

A. MIELEWSKIEGO

(KONSTANTYNOWSKA 16.)

Niedziela

o g. 3 po poł. „STARE MIASTO”.

o g. 8 min. 15 „ZŁYD WIECZNY TULACZ”.

Poniedziałek

o g. 3 po poł. „PANI WOŁODYJOWSKA”.

o g. 8 min. 15 „JUDYTA i HOLOFERNES”.

Wtorek

o g. 3 po poł. „KROLOWA WANDA”.

o g. 8 min. 15 „STARE MIASTO”.

Alleluja!

Dwa tysiące lat dobiega, gdy okrzyk ten na rozbadzonej po śnie zimowym do nowego życia ziemi rozlega się na cześć Zmartwychwstania Tego, co śmiercią męczenną amarł na hańbiącym podówczas drzewie, by dać świadectwo Prawdzie. Zmartwychwstaniem zaś dowiódł, że idea sprawiedliwości i prawdy nie umiera nigdy.

Pogrążyć ją mogą na chwile w ciemni barze i wichry ale anicestwie nie zdolne żadne moce świata.

To wskazówka dla nas, byśmy nigdy nie wąpili w ostateczny tryumf idei, opartej na prawdzie, sprawiedliwości i mi-

łości, idąc wciąż wytrwale, nieczem niezachwiani, po przez głogi i ciernie, burze gromowe i zamiecie śnieżne, zapatrzeni w cel ostateczny naszych dążeń i marzeń.

Ale trzeba wzbudzić w sobie wielką moc miłości, wytrwałości i energii do pozytywnej pracy społem, choćby czoło oblewało się potem a ramiona omdlewały.

Takiej wytrwałości sobie i Wam czytelnicy przy tradycyjnym święconem jajku życzy

Redakcja.

Projekty wodociągów i kanalizacji miasta Łodzi

przez inżyniera W. H. Lindley'a.

(Dalszy ciąg — patrz № 86).

Pierwsza serya robót.

Pierwsza serya robót przewiduje największą dzienną wydajność 75000 metrów sześciennych przy obydwóch projektach Tomaszów — Łódź i Sulejów — Łódź i wydajność 65000 metr. sz. przy projekcie głębokich studziń. Kosztorysy są zrobione dla tych wydajności. Przy projekcie Tomaszów — Łódź zrobiono kosztorys dla 4 różnych wariantów z uwagi na możliwość różnorodną otrzymania wody. Przy projekcie Sulejów — Łódź. Kosztorysy sporządzone dla trzech różnych wariantów. W kosztorysach wstawiono urządzenie stacyi pomp w Tomaszowie, Rokicinach, Sulejowie i Olechowie odpowiednio do redukowanych wydajności, dla przewodów łączących w pierwszej części robót przewidziano ułożenie 2 rur o średnicy 800 mm. Przewód grawitacyjny w projekcie Sulejów — Łódź musiałby być od razu budowany dla przeprowadzenia 80000 m. sześ., a sieć miejska rur w ograniczonym zakresie obecnie zabudowanej części miasta. Obszar ten pierwszej seryi robót byłby ograniczony następującymi ulicami.

Wólczańską od szosy pabjanickiej do Radwańskiej, Radwańską od Wólczańskiej do szlachtuza, Pańską do Radwańskiej do św. Anny, św. Anny i Łukowa od Pańskiej do Podleśnej, Luizy i Lesznej do Konstanyńskiej, Konstanyńską od Lesznej do Ekaterynburskiej, Ekaterynburską i Cmentarną do Zachodniej, Zachodnią i Stodolnianą do Lutomińskiej, Lutomińską i Rybną do granicy miasta na północy, stąd granicą miasta do Franciszkańskiej, Franciszkańską do Łódki, ulicą wzdłuż Łódki do Targowej, Targową i Tylą do Widzewskiej, stąd Widzewską do granicy miasta na południu i następnie granicą miasta do Wólczańskiej. Oprócz tego do tej seryi należałaby Wodna i szosa Rokicińska do granicy miasta na wschodzie. Ten obszar włącza prawie całe miasto wewnętrzne. Na wschodzie granica obszaru wpada z granicą miasta wewnętrznego; w stronie południowej włączono jeszcze część wewnętrzną Woli i w stronie północnej część wewnętrzną przy Bałtach, a w stronie zachodniej obszary między miastem wewnętrznym i dworcami, o ile są gęściej zaludnione.

Całkowita sieć rur miejskich zawiera:

83,250 metrów przewodów głównych	
17,682 " " rozdzielczych	
86,467 " " bocznych	

razem 137,399 metrów rur.

W zakresie pierwszej seryi robót przewidziano 200 hydrantów nadziemnych, 525 kranów powierzchniowych i 50 studziń.

Kosztorysy opierają się na ilościach materiałów, obliczonych podług projektu. Przy ustanowieniu cen posługowano się doświadczeniem Warszawy, przyjmując pod uwagę i warunki miejscowe. Jako materiał do rur żelaznych przyjęto żelazo lane.

Pozostawia się wynikiem konkurencji określenie, czy w pojedynczych wypadkach nie będzie wygodniejszym zastosowanie rur żelaznych kutyh.

Z okazji nadchodzących świąt Wielkiej Nocy
wszystkim naszym

Sz. Konsumentom i Odbiorcom
przesyłamy życzenia

Wesołego Alleluja!

Warszawska Fabryka
Octu Spirytusowego

„MONOPOL”.

Henryk Komicz.

Józef Komicz.

1535

Z powodu uroczystości świąt Wielkanocnych, następny numer „Rowoju” wyjdzie we wtorek o zwykłej porze.

Na budowę floty czarnomorskiej. Komisja budżetowa Dumy państwowej przyjęła projekt wyznaczenia 150 milionów rubli na budowę floty czarnomorskiej.

Niez mordowana naganka. Na miejsce usuniętego dziekana ks. Wasilewskiego w Moskwie, mianowany ma być ks. Czajewski z Charkowa. Jeszcze ks. Czajewski obowiązków swych nie objął, a „Now. Wremia” już rozpoczęło przeciw nim „kampanię”:

„Parafianie nie-polacy mówią o wszechpolskich tendencjach nowego dziekana. Dobrze znający ks. Czajewskiego charakteryzują go jako drobiazgowego formalistę, lecz miękki i ustępliwy, o ile chodzi o interesy polskie. Mówią, że lepszemu następcy po ks. Wasilewskim polacy nie mogli sobie nawet życzyć. Podobnie jak i ten ostatni, ks. Czajewski według powszechnego mniemania, będzie narzędziem w rękach polaków i jezuitów”.

Ks. Wasilewski nie był formalistą — było źle; ks. Czajewski jest nim — też niedobrze.

Stołypin w Radzie państwa.

Nastrój wysoce nerwowy. Wszystkie łóżka zajęte, nawet łóżka państwowe; kancelaryi i prasy przepelnione publicznością. Wśród zebranych sporo dam.

Przewodniczy Akimow, który proponuje wysłuchania objaśnień prezesa ministrów.

Stołypin mówi:
„Z tekstu interpelacji widzę, że Rada państwa domaga się wyjaśnienia, dlaczego przedstawiłem do Najwyższego zatwierdzenia, w czasie zawieszenia państwowych prawodawczych instytucji, projekt, niedawno odrzucony przez Radę państwa.

Rozpoczynam od tego, że jeżeliby w działalności rządu dostrzeżono jakiegokolwiek nieprawne postępowanie, to odpowiedzialność za ten czyn przyjmuje na siebie.

Interpelacja przedstawia się w ten sposób, jakoby ja, zatając o odrzuceniu projektu prawa przez Radę państwa, przedstawił go do zatwierdzenia Najjaśniejszemu Panu.

Dlatego muszę być wdzięcznym autorom interpelacji, bo tym sposobem dają mi możliwość odpowiedzieć.

Z góry proszę Radę państwa, aby zechciała wierzyć, że rząd w tym wypadku kierował się państwową koniecznością, tak jak on to rozumiał, a nie ze względu nieposzanowania praw i nie z lekceważenia poglądów Rady państwa, przed którą mam honor wyłożyć swoje wyjaśnienia.

Interpelacje mogą podzielić na trzy kategorie: 1) dowody prawnej natury, które posiadają dla mnie najwybitniejsze znaczenia; 2) dotyczące procedensu i 3) o lekceważącym znalezieniu się rządu wobec wyższej, a nawet obydwu izb prawodawczych.

Wszystkie wyżej wymienione kategorie dowodzą, że w danym kroku nie zachodziły nadzwyczajności, które mogłyby wyjaśnić niesłuszne zastosowanie artykułu 87 praw zasadniczych.

Rozwiązanie pytania o nadzwyczajnych okolicznościach nie należy do instytucji prawodawczych i za podstawę do interpelacji służyć nie może.

Te nadzwyczajne okoliczności stanowią kwestię kwalifikującą się do przedstawienia przez Radę ministrów jedynie Monarsze.

Z punktu prawnego jestem przekonany, że instytucje prawodawcze nie mają prawa przesyłać interpelacji pod adresem Rady ministrów, jako instytucji nie podlegającej Senatowi rządzącemu.

Artykuł 86 praw zasadniczych nie na to istnieje, aby paraliżował artykuł 87, który jednakże nie jest po to wstawiony w szereg artykułów, aby służył za furtkę do wprowadzania praw tylko co odrzuconych przez jedną z prawodawczych instytucji. Artykuł ten może być tylko zastosowany w nadzwyczajnych okolicznościach. Ale Rada państwa zupełnie inaczej, niż rząd rozumie to wyrażenie „nadzwyczajne okoliczności”. Takie okoliczności mogą zajść nawet przed zawieszeniem obu prawodawczych instytucji i stać się przyczyną zawieszenia tych instytucji, w celu zastosowania środków nadzwyczajnych.

Umyslnie jaskrawo podkreślam tę okolicz-

ność, ponieważ ona ma zasadnicze znaczenie. Pomijam na razie zupełnie pytanie o prawidłowość lub nieprawidłowość pojmowaniu rzeczy, albo nawet o intencjach nadużycia, a staje tylko na zasadniczym punkcie, czy może być dla rządu zupełnie niedopuszczalnym naruszenie praw, a zwłaszcza zasadniczych, lub ich obejście?

Rząd musi siebie cenić i być cenionym, ale ma na celu przede wszystkim strzeżenie prerogatyw Korony i nie dopuszczanie takich precedensów, które mogą te prerogatywy zmniejszyć lub ograniczyć.

Na zachodzie przy każdym zawieszeniu lub rozwiązaniu izb dla przeprowadzenia jakiegokolwiek prawa toczyły się gorące spory co do samej treści i prawomierności zastosowanego środka, jednakże w literaturze zachodniej dla uczonych jasne i bezsporne są następujące zasady: 1) że monarcha ma prawo w każdej chwili przerwać prace prawodawcze izb, przy czym cel tej przerwy nie podlega kontroli i każda przerwa daje możliwość wydawania nadzwyczajnych praw; 2) że okoliczności usprawiedliwiające zastosowanie środków nadzwyczajnych, podlegają swobodnej, subiektywnej ocenie jednego tylko rządu.

Oświadczenie jednego z członków Rady państwa, że ocena tych wypadków do pewnego stopnia podlega pewnej kontroli instytucji prawodawczych przeczy zarówno duchowi naszych praw zasadniczych jako też i praktyce stosowanej w państwach zachodnio europejskich.

Kontroli izb prawodawczych środki podobne podlegają tylko wówczas skoro wniesione zostaną pod ich obrady, w określonym przez prawo terminie. Wówczas instytucje prawodawcze mogą je ocenić nawet bez podawania motywów.

Co do przedmiotu interpelacji Rady państwa to moment nadzwyczajności daje się ocenić przed i po rozpuczeniu izb prawodawczych. Austriacki paragraf 14 mógłby wywołać w tej mierze daleko więcej wątpliwości niż nasz art. 87, jednak i austriaccy jurysci nie zgadzają się na punkt poglądu interpelacji Rady państwa, ponieważ idzie tu o prawa monarchy. W Austrii i obstrukcja izb i nie przyjęcie budżetu są powodem zastosowania § 14.

W Austrii w ciągu całego szeregu lat na mocy § 14 wprowadzono w wykowanie i kontyngens rekrutów i budżet a nawet o wiele ważniejsze prawa jak np. reforma kontroli, reforma opłat sądowych i inne podatki. I nasza niedawna praktyka prawodawcza daje wskazówki, że i ona uznaje zastosowanie art. 87, że przypomnę o etacie ministerzum komunikacji. Wówczas moment nadzwyczajności wynikił skoro Duma Państwowa zawetowała wniosek niemożliwy do przyjęcia dla rządu. Rząd wówczas natychmiast po ras pierwszy od daty wprowadzenia Dumy państwowej wyjednał rozpuczenie izb prawodawczych na święta Bożego Narodzenia i podczas przerwy przeprowadził prawo na mocy § 87. Rzecz ciekawa, że niezwłocznie po wznowieniu sesji izb partya konstytucyjno demokratyczna zainterpelowała rząd w Dumie państwowej w sposób co do motywów swoich podobny obecnej interpelacji Rady państwa.

W dalszym ciągu swej mowy Stołypin zaznacza, że ograniczenie praw korony do korzystania z § 87 sprowadziłoby te prawa do rzędu iluzji, bo w trudnych i nadzwyczajnych chwilach życia kraju byłoby wielce niebezpiecznym; następnie premier wskazuje przykłady, w których ta sama Rada państwa domagała się od rządu środków nadzwyczajnych, np. gdy w czerwcu roku zeszłego Duma ograniczyła kredyt dla rosyjskiego Tow. żegluga, co groziło zawieszeniem jego czynności od 1 lipca t. r.

Przed paru miesiącami — mówi dalej premier — w Radzie państwa istniało jeszcze zdanie, że rząd ma prawo stosować środki nadzwyczajne w nagłych okolicznościach, które wynikają w czasie trwania sesji izb prawodawczych. Z powodu sporów i nieporozumień między izbami nie mogą cierpieć interesy kraju.

Dalej przytacza Stołypin przykłady rozpuczenia izb prawodawczych dla wydania prawa nie cierpiącego zwłoki, w państwach zachodnich Europy, między innymi wypadek, kiedy pierwszy minister zażądał wprowadzenia w życie prawa rozkazem Korony, uchwalonego przez izbę niższą, nie czekając na uchwałę izby wyższej, a miało

to miejsce w Anglii za panowania królowej Wiktorji.

Rząd, żywiąc wysokie uznanie dla Rady państwa, nie może jej uznać za nieomylną. Czy do brym jest taki system. Stołypin nie przesadza, ale jest zdania, iż jest on niekiedy niezbędny, zwłaszcza przy tak młodym przedstawicielstwie ludowem, kiedy tarcia psują całą robotę.

Ks. prałat Antoni Bajewski.

Wybrany przez kapitułę na administratora diecezji Iucko-żytomierskiej, osieroconej przez ks. biskupa Niedziałkowskiego, ks. prałat Antoni Bajewski urodził się w roku 1845 i kształcił się pierwotnie w wołyńskim gimnazjum gubernialnem.

Już wszakże w roku 1860 wstąpił do seminarjum żytomierskiego, a w r. 1854 wyjeżdża do akademii duchownej do Petersburga, którą kończy w cztery lata potem ze stopniem magistra św. teologii.

Otrzymałszy w r. 1868 święcenia kapłańskie, zostaje ks. Bajewski mianowany wikaryuszem w Leszczynie pod Żytomierzem, a w r. 1870 katechetą progimnazjum w Ostrogu.

W r. 1876 przechodzi ks. Bajewski również jako katecheta do gimnazjum realnego w Równem; a w r. 1881 po ponownem otwarciu rzymsko-katolickiego seminarjum w Żytomierzu otrzymuje nominację na profesora Pisma św. i archeologii i godność inspektora.

W r. 1888 zostaje kanonikiem honorowym, w roku 1898 za episkopatu ks. Lubowidzkiego kanonikiem katedralnym, a w roku 1900 — prałatem.

W r. 1904, po nominacji s. p. ks. Wnukowskiego na biskupstwo plockie, zostaje ks. Bajewski rektorem seminarjum żytomierskiego, w roku 1907 wyjeżdża do Petersburga, jako asesor kolegium duchownego, a po upływie „triumu” osiada przy kolegiacie w Olyce, jako proboszcz.

Bajeczka.

Raz, przed ołtarzem Świętego Marcina,
Zamiatała posadzkę pobożna hrabina;
Widząc Święty, że ogon aksamitny wleczce,
Nie wierząc komedyantce, tak do niej wyrzecze:
Kiedyś biednemu acjął mego płaszczka kawał,
Kiedy z głodu i zimna umierać się zdawał;
— Utnij i ty twój ogon, daj biednej kobiecie,
Ona chętnie za ciebie posadzkę zamiecie.

TELEGRAMY.

Berlin, 15 kwietnia. (Wl.). Kasy oszczędnościowe w Prusach wykazały nadzwyczajny przyrost oszczędności.

W 1895 roku sami prusacy posiadali 63,857 milionów; w 1908 roku, podług zebranych dat wykazów, znajduje się w tych ksach 91,653 miliony. W całych Niemczech zaoszczędzają ludzie 5 miliardów rocznie, co równa się kontrybucji, zapłaconej przez Francję Niemcom po wojnie 1871 r.

Petersburg, 14 kwietnia. (Wl.). Rozstrzygnięcie sprawy, co do przekazania projektu chelmskiego komisji samorządowej odłożono na czas poświęteczny.

Bruksela, 14 kwietnia. (Wl.). Detektywi francuscy poszukują tu członków bandy międzynarodowej, która zajmowała się szpiegowaniem planów twierdz francuskich.

Teheran, 14 kwietnia. (Wl.). Naczelnik dróg rosyjskich w Persyi, Podgórski, opuścił Teheran, ponieważ rokowania o budowę kolei w Persyi nie dały wyniku zadawalającego. Rząd perski twierdzi, że musi opracować najpierw cały plan sieci kolejowej w Persyi, a dopiero potem przystąpi do udzielania koncesyj szeregówowych.

Charbin, 14 kwietnia. (P.). Wysłany z Cici-karu oddział żołnierzy chińskich rozbił w okolicy Chufanczanu bandę chunchuzów. Poległo 12 chun-

Pierwsza Szkoła kroju i szycia S. KRYŃSKIEJ w Łodzi, Piotrkowska № 27,

egzystująca od roku 1890,

podaje do wiadomości Sz. P., że nowy kurs rozpoczął się i zapis odbywa się codziennie od godziny 10—1 i od 3—6. Drugi kurs rozpoczyna się 1 maja. Wstępujący do szkoły od dnia dzisiejszego oddzielnej opłaty do 1 maja nie wnoszą. Długoletnie doświadczenie oraz odznaczenia, które mi szkoła moja została obdarzona, pozwala mi zapewnić Sz. Kliencie, że uczenie mają sposobność nauczyć się w szkole mojej, podług wynalazionej przezemnie metody teoretycznie i praktycznie, jak szycia, tak i sztuki kroju — prędko, łatwo i gustownie. Każda, kończąca kurs, jest w stanie wykonać dla siebie i dla innych wszelkiego rodzaju garderobę damską podług najnowszej mody. Dla tego celu otworzyłam specjalną pracownię damskich ubiorów, aby moim uczennicom dać możność wydoskonalić się w sztuce krawieckiej. Każda uczennica po skończeniu nauki otrzymuje dyplom cechowy lub prywatny. — W szkole mojej można dostać w każdym czasie wszelkie formy papierowe w wielkim wyborze, jak: bluzki, suknie, szlafroki i t. p. podług ostatniej mody.

Figury (manekiny) wszelkich wielkości posiadam zawsze na składzie po cenach niskich. **S. KRYŃSKA.**

1541

Odnaczające się wybornym smakiem i aromatem
PAPIEROSY

„MÉLANGE”

100 szt. 1 rb., 25 szt. 25 kop., 10 szt. 10 kop.

poleca fabryka

Akc. Tow. A. N. SZAPOSZNIKOWA i S-ki w Petersburgu.

Dostać można wszędzie.

1509

Syndyk tymczasowy masy upadłości łódzkiego kupca
Dawida-Józefa Jakubowicza

z mocy art. 502 i 503 Kod. Handl. wzywa wierzycieli wspomnianego kupca, aby w terminie 40-dniowym stawili się osobiście lub przez pełnomocników w kancelaryi niżej podpisanego, od godz. 4-ej do 8-ej wieczorem i oświadczyli, z jakiego tytułu i na jaką samą są wierzycielami i aby dowody należności swych złożyli na ręce jego lub w kancelaryi I-go Cywilnego Wydziału Piotrkowskiego Sądu Okręgowego.

Łódź, 1/14 kwietnia 1911 r.

Syndyk tymczasowy Adwokat Przystąpił
Józef Łaski.

Łódź, ul. Wschodnia № 15.

1552

Idealnym środkiem do czyszczenia obuwia jest

„WOBIN”

Wobin daje nadzwyczaj piękny połysk, czyni skórę miękką, nie niszczy i jest tani.

Duża doza 9 kop.

Sprzedaż hartowa i detaliczna

Wollmann, Magazyn pasty
121 Piotrkowska 121.

1220

1258

Uwaga!
18 RB

ELEGANCKI ANGIELSKI KOSTYUM

ANGIELSKIE PALTO	8,50
SPODNICZKA SUKIENNA	5,50
BLUZKA SZWAJCARSKA	2,25

DOM KONFEKCYJNY

3-ia BROMBERG

dawniej Skład Żyrardowski
Piotrkowska 6.

Wielki wybór
PELERYN
i guńek
dziecińczych
po cenach
niskich u
Heleny
Lipińskiej

Widzewska № 90. I piętro front
1124-5-1

Używajcie **CIRINE-CRÈME**
wyborowa pasta do czyszczenia obuwia.

Konserwuje obuwie i nadaje mu trwały połysk, naśladujący lakier.

Hartowy skład u generalnego przedstawiciela:

W. SUWALSKI, Łódź, ul. Wólczańska № 79.

Agenci poszukiwani. Zgłaszać się od 1—2 po poł. i 7—8 w.

Żądać wszędzie! 125-26

Ormonde

posiada przeszło
50 konkurso-
wych modeli
światowych
wystaw Pary-
skiej Grand-Sa-
lon i londyń-
skiej Olimpia

naj-
zna-
komitowanych ang. elskich i francuskich
fabryk.

1,000 sztuk rowerów i motocykli
zawsze na składzie. Na rok
1911 ustanowiono ceny za pierwsze-
klasowe od 88 rb., kupna udo-
godniono do 30 mies. bez zadatku.
na spłaty

Spłaty miesięczne
od rubli 8 kop. 50.

Największy dom rowerowy

THE „MAISON-ORMONDE”

Warszawa, Nowy-Swiat 72

Łódź, Spacerowa 40.

W niedziele i święta otwarte od
2—5 po poł.
Cenunki bogato ilustrowane bez-
płatnie. 1098-6

Ważne dla amatorów gumek do obcasów!!!
Żądać wszędzie!

Angielskie patentowane ochraniacze obcasów (gamki)
Der-matine
z miesięcznymi gwiazdkami i szrubkami.

znane powszechnie za najlepsze bo najtrwalsze.
Z powodu pojawienia się w handlu gumek szarych, la-
dząco naśladujących nasz wyrób, zwracamy uwagę na №
patenta i napis „Der-matine” pomieszczonej na każ-
dym ochraniaczu.—The Der-matine Comp. L-ted w Lon-
dynie. — Sprzedaż hartowa: **M. Ch. Sztucki, Łódź,**
Nowomiejska № 4. 650 24-0

Zjednoczone Fabryki
Wyrobow Ogniotrwałych
dawniej **C. KULMIZ**

Towarzystwo z ograniczoną poręką.

Główna fabryka: Saarau pod Wrocławiem, założona w r. 1850.
Oddziały fabryk: Markt-Redwitz w Bawarii i Nalbstadt
(Czechy).

Wyroby na wielokrotnych wystawach premiowane.

Ogniotrwałe wyroby wszelkiego rodzaju;
Cegły szamotowe i Dinasowe;
Cegły odporne na działanie kwasów;
Płyty i Rurki.

Roczna reprodukcja około 120 milionów kgr. formowanych
przedmiotów. — Robotników obecnie około 1500.

REPREZENTANT na Łódź i okolice:

B. Łoziński, Łódź—Pasaż Szulca 3,
Telefon 547. 2905r17

Towarzystwo Wzajemnego Kredytu Przemysłowców Łódzkich

(Rok założenia 1881)

EWANGELICKA Nr. 15,

podaje do wiadomości, że od dnia 20-go lutego r. b. kasa i biura Towarzystwa mieścić się będą w nowo-wybudowanym gmachu bankowym przy ul. Ewangelickiej Nr. 15.

Od 1-go marca r. b. Towarzystwo wynajmuje

Kasetki stalowe (Safes)

dla przechowywania różnego rodzaju papierów i przedmiotów wartościowych.

Wszystkie kasetki mają 32 c/m szerokości i 45 c/m głębokości.

Opłata za wynajem wynosi:

Wielkość I-a 10 c/m wysokie

II 15 " "

III 20 " "

IV 30 " "

rocznie, półrocznie kwartalnie

Rb. 12.— Rb. 9.— Rb. 6.—

" 18.— " 12.— " 9.—

" 24.— " 18.— " 12.—

" 40.— " 30.— " 20.—

Blizszych informacji zasięgnąć można w Towarzystwie, w godz. czynności biurowych, poczynając od 1 marca r. b.

Kasetki powyższe mieszczą się w bezwzględnie ogniotrwałym i pewnym przed kradzieżą

skarbcu stalowym,

przy budowie i urządzeniu którego zostały zastosowane najnowsze zdobycze nauki i techniki.

Skarbiec strzeżony jest dniem i nocą.

Pod względem wygód dla Sz. Publiczn., urządzenia nasze również odpowiadają najwybredniejszym wymaganiom.

Mieszkanie

z 6-ta pokoi i kuchni, z centralnym ogrzewaniem i wszelkimi wygodami do wynajęcia od 1-go Lipca r. b., Dzielna 37, 1296-3-1

Wspólnik

cichy, albo czynny, z kapitałem 7.500 rb. (jako kaucja), poszukiwany jest do wspólnego prowadzenia biura pośredniczego II-go rzędu w m. Łodzi. Biuro ma zapewnioną rację bytu i jest niezbędne w Łodzi. Łaskawe oferty uprasza się składać w administracji „Rozwoju” dla „Okaziciela kwita ogłoszeniowego 676” 1292-3-1

Na czasie!

Jest do sprzedania **Magazyn Mód** w dobrym punkcie. Wiadomość: ANDRZEJA Nr. 11. 1278

Jest jeszcze

130 PLACY

do sprzedania w Radogoszczu przy Łąglewickim trakcie, za Grabinką, przed Łąglewickim lasem, za gotówkę i na wypłatę. Wiadomość ul. Targowa 45, u L. Rosina. 1322-3-2

Źródło zakupów

różnych perfum, mydła toaletowego, wody kolońskiej i różnych kosmetyków FIRM KRAJOWYCH i ZAGRANICZNYCH.

Wyłącznie tylko

w perfumeryi

„KOSMOS”

Wielki wybór śmigusówek.

Piotrkowska Nr. 59.

Od 5 KOP. Iokiec

1288-10-3

Parcelacja

Majątku „Osiny” pod rzeką „Mroga” i dużymi STAWAMI

5 minut od stacji GŁOWNO kolei Kaliskiej

Lasy i pola na LETNIE MIESZKANIA

Bardzo dogodne warunki dla przystępujących do budowy willi.—Miejscowość prześliczna, malownicza, sucha i zdrowa, jedyna w okolicy na wycieczki zamiejskie.

NA ZARYBIONYCH STAWACH SPACERY ŁODKAMI.

Wspaniały park i ogrody spacerowe oświetlone elektrycznością.

WODA ZDROJOWA

Wiadomość w Łodzi: u H. WARSZAWSKIEGO, ul. Spacerowa № 41, telefon 822 między godz. 4—6 po południu i na miejscu w Osinach przy st. Głowno kolei Kaliskiej.

Grand-Restauracya „Meisterhaus”.

W PONIEDZIAŁEK i WTOREK

WIELKI

Koncert poranny

z niespodziankami od godziny 11—2 po południu.

Po południu: **Koncert podwójny** oraz kuplety humorystyczne.

WEJŚCIE BEZPŁATNE.

POCZĄTEK o g. 5 p. p.

Z poważaniem **A. Böhme.**

1523

Warszawskie Przedsiębiorstwo Asfaltowe i Fabryka Tektur

dawniej inżyniera **SPORNEGO.**

Biura Przedsiębiorstwa w Warszawie, ul. Solec № 58.

(Własność księżnej Ludwiki Czartoryskiej).

POLEGA:

TEKTURĘ ASFALTOWĄ

znanej dobroci i trwałości,

ROBOTY ASFALTOWE, wylewanie chodników, dziedzińców, bram, tarasów, izolacja fundamentów,

Krycie dachów tekturą asfaltową

na listwy, na gładko (bez listew) i podwójną warstwą (dachy klejone),

Dachy holcimentowe,

Wyborową smołę gazową i specjalny **LAK ASFALTOWY** do smarowania dachów,

Wyłączna sprzedaż na Łódź i okolice

Biuro Techniczne „Triton”,

Łódź, Nawrot 72-73. Telefonu № 16-65.

Wykonywanie robót asfaltowych i dekarckich

B-cia ZBIJEWSCY,

Łódź, Spacerowa № 17. Telefonu № 13-42.

1141

DOBRE I TANIE WINA

wspaniały gatunek à la Mosel 60 kop., à la Tokay, słodkie 73 kop., polecają składy win **Ch. B. CERN,** ANDRZEJA № 11 róg Spacerowej dom Jezierskiego; Piotrkowska № 189 róg Karola około Saliwy; Nowo-Zarzewska № 24 róg Kruczej dom własny. Telefon 13-01.

MIĘDZYKARODOWE TRANSPORTOWANIE MEBLI

M. LENTZ, Widzewska 77.

№ telefonu 14-36.

Przeprowadzki w mieście i do wszystkich miejscowości

w świetle bez przeładowania.

Opakowanie i przechowywanie mebli.

Dostawa i odstawa towarów. Dostawa węgla i drzewa rozpałowego. Przewożenie kas ogniotrwałych.

Najlepsze i najpraktyczniejsze

Pathéfony

ponieważ

grają bez igiel, wieczną kulką szafirową głośno, czysto i naturalnie.

NAJNOWSZE MODELE NA ROK 1911.

Najbogatszy repertuar płyt polskich i zagranicznych.

Główny Skład Pathéfonów

Tow. Akc. „Pathé Frères w Paryżu.

Łódź, Dzielna 20.

Łódź, Dzielna 20.

Filia w Łodzi: Długa 111. W Pabianicach: księgarnia Zofii Binental w Alfabach.

Gramofony przerabiamy na Pathéfony.

Za gotówkę.

Cenniki, repertuary i warunki na żądanie bezpłatnie.

Na raty.

1501

KRAJOWE I ZAGRANICZNE

Farby emaljowe
w różnych kolorach.

Farby olejne
gotowe do użycia.

Farby wodne, cementowe i wapienne

poleca

MURTOWO I DETALICZNIE

Skład Farb A. Müllera,

ul. Przejazd № 4. Telefonu 18-03.

(Obsługa iachowa).

Miliony osób uzdrowionych!

Powagi lekarskie uznały i orzekły, że

Mydło „HERBA”

D-ra OBERMEYERA (z siostrą miłosierdzia)

jest jedynym najpewniejszym leczniczym środkiem, usuwającym pryszczki, łupież, wagner, liszaje, krosty, swędzenie i wszelkie nieczystości skóry. Miliony kawałków w użyciu. Tysiące podziękowań od wdzięcznych chorych i lekarzy.—Kto chce się skutecznie wyleczyć, niech żąda tylko mydła „HERBA” z marką siostra miłosierdzia na każdym kawałku, gdyż wszelkie inne—bezwartościowe falsyfikaty. Sprzedaż w aptekach, składach aptecznych i perfumeryjnych. 941r

SKŁAD SUKNA G.A. Restelis-ka

1036-4
ul. PIOTRKOWSKA 165 (róg św. Anny).
Angielskie i krajowe nowości sezonowe w kamgarnach i szewiotach na wiosenne i letnie paita. Materiały kostyumowe, sukna wełniane.
Tylko dobre gatunki. Ceny umiarkowane ale stałe.

NASZE MAGAZYN

znajdują się:

W ŁODZI

- ulica Piotrkowska 86,
- „ Piotrkowska 273,
- „ Konstantynowska 35,
- „ Zgierska 9.

W Pabianicach

ul. Zamkowa dom Schmidta.

MASZYN DO SZYCIA KOMPANJI SINGER

MASZYN
RĘCZNE

MASZYN
NOŻNE

OD 25 R.

OD 40 R.

WYPŁATA RATAMI OD 1 RUB. TYG.

PLACE są do sprze- dania na splatę w ma- jątku Stoki

NAJTANSZE MIESZKANIA

Nabycie placu i zbudowanie domu na gruncie dworskim w Stokach jest dla tego takim dobrym interesem, że podatek od niego jest nadzwyczaj mały, zaledwie kopiejkowy i postawienie domu nie przedstawia takiego kosztu i ambarasu, nie potrzeba tak jak w mieście, ani planu, ani dozora budowlanego. Tymczasem domy stawiane na gruntach przyłączonych do miasta, przeważnie włościańskich, podlegają policy i dużym podatkom miejskim, na wojsko, szpitale, braki, oświetlenie, policję, administrację i t.d. Nabywający w Stokach jest zaraz właścicielem hipotecznym placu. Tylko taki nabywca, który robi akt wprost w wieczystej księdze hipotecznej przy sądzie okręgowym w Piotrkowie, ma pewność dobrego kapna i brzcpeczeństwo, że go nikt nigdy z jego własności nie wyrąga. Grantów zaś włościańskich dzielić na części nie można i kto place na takich gruntach kapuje, może stracić swoje pieniądze i być przez komisję włościańską usaniętym.

Place w Stokach

są położone o 20 minut drogi pieszej od końca Średniej i kwadrans od Niciarni i Widzewa.

Blizsza wiadomość we dworze w Stokach.

1250-3-5

Robię plany! Zakładam nowe ogrody!

Po powrocie z Francji Belgii i Anglii posiadam najnowsze projekty! Wyjeżdżam w okolice, udzielam instrukcji. Wybór drzewek w wielkich ilościach!

PIOTRKOWSKA 83, L. KOŁACZKOWSKI,
„Julianów”.

„The Bio-Express”

ZIELONA 2.

NIEDZIELA,
PONIEDZIAŁEK
i WTOREK.
1531

Sensacyjno-święteczny i niebywały w Łodzi program złożony z samych arcydzieł Kinematografii. **Prosimy się przekonać!!!**

Żądajcie wszędzie
TYLKO ULEPSZONE
JANUS-PŁYTY.

Spieszcie zaopatrzyć się w najnowsze zdjęcia ulepszonych płyt gramofonowych

JANUS-REKORD

już do nabycia we wszystkich lepszych składach muzycznych instrumentów.

Żądajcie wszędzie
TYLKO ULEPSZONE
JANUS-PŁYTY.

- Orkiestry.**
703. (W balonie—marsz.
Do bieguna północnego—marsz.
Walc z operetki „Czar walca”.
705. („Kryśka Leśniczanka”—walc.
Walc z op. „Chłopczyk i dziewcz.”
706. (Wale z „Miłości cygańskiej”.
Dla mojej Basi—walczyk.
Dla mojego Jasia—walczyk.
- Orkiestra smyczkowa.**
710. (Rozbite życie—walc.
Jam cię oczekiwała.
Złoty się—cygański walc.
711. (Tesoro mio—walc.
Nie kusz mnie—romans Glinki.
Zwątlenie—romans Glinki.
713. (Nie kusz mnie—romans Glinki.
Zwątlenie—romans Glinki.
Kołysanka—„Joselen Godara”.
714. (W lepsze dni—romans.
Orkiestra włośc. z przyspiewk.
716. (Kujawiaki z nad Wisły.
Oberek z pod Kalisza
Oberek „Zawierucha”.
717. (Mazur odbijany.
Oberek z pod Kamionka.
Obertas-mazar.
718. (Polka hamoryst. „Żyd w beczce”.
Zwawo chłopcy—polka.
- Spiewy święteczne, operowe i humorystyczne.**
392. (Wesoły nam dzień dziś nastał
„Alleluja”.
Zdrowaś Marya.
Palmowa Niedziela.
680. (Gwiazdeczko coś błyszczała.
Wzywajcie Boga—hymn z bitwy
pod Grunwaldem.
681. (Nie wydrzeć.
Pieśń żebraka.
683. (Hej dziewczeczko ukochana.
Zagrzmiał—mazur.
684. (Hej! jam mazur rodowity.
Para chłopków na jarmarku.
690. (Oj dana! dana!
Tramwaj.
691. (Chłopskie przyspiewki.
Leos.
692. (Krak. Wicka Szpricera—daet.

Żądajcie wszędzie tylko Janus-Gramofony.

Nie kupujcie nigdzie gramofonów, dopóki nie slyszeliście najnowszych ulepszonych gramofonów

Janus z marką dwugłowie.

Nowość Ulepszony gramofon **JANUS**.
By umożliwić każdemu nabycie tego niebywałego instrumenta **wyznaczyliśmy bajeczne tanie ceny** na takowe.

Nr 1 Oryginalny **JANUS** gramofon z przekładnią najnowszej konstrukcyi z membraną koncertową „Treso” z 3-ma podwójnymi płytami **Rb. 13.**

Nr 2 z 3-ma płytami **Rb. 15.**

Nr 3 z tabą 52 cm., membraną „Refo” **Rb. 20.**

Nr 4 z 3-ma płytami membraną „Exhibit”, tabą 58 cm. **Rb. 25.**

Nr 5 z dwusprężynowym mechanizmem i tabą 62 cm., membraną „Exhibit” 6-ma płytami **Rb. 30.**

Nr 6 Parionet bez taby z 6-ma płytami **Rb. 35.**

Do każdego gramofonu dodajemy 1000 igieł darmo.

Skład Akc. Tow. Janus-Rekord

H. Schönwitz,

Łódź, ulica Piotrkowska Nr. 128.

BIM - BOM słynni kłowni.

- (Oświadczyń, z maz. i śpiewem.
686. (Zasił arbaz, dynie i tykwę, a
wyrósł rewirowy.
687. (Wszystko odemnie dostała.
Zona w domu to brylant.
688. (Występ z mazyką i śpiewem.
Namaczenie z włoskiego na polski z mazyką i śpiewem.
689. (Hagonoci z mazyką i śpiewem.
Zona z trzema warankami.

Wystrzegajcie się falsyfikatów!!!

Oryginalna płyta **JANUS-REKORD** zaopatrzona marką dwugłowie.

Akc. Tow. **JANUS-REKORD** Łódź, ulica Piotrkowska Nr. 128.

Potrzebna starsza panna

(dyrektysa) do konfekcyi damskiej, oraz **panienki** zdolne za dobrem wynagrodzeniem do magazynu

G. ALTER,

1330

Piotrkowska № 63. Z dniem 25-ym kwietnia magazyn będzie przeniesiony na ulicę **Piotrkowska № 68.**

LETNIE

mieszkania

składające się z 2 i 3-ch pokoi z kuchniałami w lasku nad rzeką są do wynajęcia. 3 wiorsty od st. dr. żel. W. W. Rogów. Dom Mroga. Wiadomość na miejscu. 1328

Egzystujący od roku 1892

Zakład Tapicersko-dekoracyjny i meblowy
F. Drozdowski i S-ka

Zachodnia Nr. 63

z dniem 1 lipca r. b. przeniesiony zostanie na **NAWROT № 23.**

Wypredaż mebli stylowych i fantazyjnych po cenach niższych. 1188

ODEON

Tel. 15-81.

W niedzielę, Poniedziałek i Wtorek dnia 16, 17 i 18 kwietnia 1911 roku.

Wspaniały program w 3 częściach:

„ANTYGONA”

dramat podług Sofoklesa.

Wyścigi konne w Liverpoolu

z natury.

Pantera w spadku

komiczne.

1503